

בא ראה מה כתוב? (שם) ויבא ישראל מצרים ויעקב גר בארץ חם. פיו שפטיך ויבא ישראל מצרים, לא ירענו שיעקב גר בארץ חם? לא? ומה צריך את זה? אלא, ויבא ישראל מצרים - זה הקדוש ברוך הוא. ויעקב גר בארץ חם - זה יעקב. שהרי בשכיל יעקב ובנוי באה השכינה למצרים, והקדוש ברוך הוא גלגל גלגולים והורד את יוסף בראשונה, שבזכותו התקימה הברית עמו, והשליט אותו על כל הארץ.

מה כתוב? שלח מלך ויתירחו משל עמים ויפתחהו. רבינו שמעון אמר, כתוב (תהלים קמ"ה) כי מתייר אסורים וגוי, וכאן כתוב מתייר אסורים וגוי, וכאן כתוב שלח מלך ויתירחו, למא מה משל עמים ויפתחהו? אלא שלח מלך זה הקדוש ברוך הוא. משל עמים - זה הקדוש ברוך הוא. שלח מלך - הפלג העליון שלח ויתירחו, וממי הוא שלוח לו? זה המלאך הגואל, שהוא מושל עמים, שהוא מושל על הפחותנים, והפל הוא מן הקדוש ברוך הוא.

וירצחו - חסר וא"ו, וממי הוא? זה הקדוש ברוך הוא, משומש אין מי שאסור לפתחה, רק הקדוש ברוך הוא, שכתוב (איוב ט) יסגר על איש ולא יפתח, וכ כתוב (שם ל) והוא ישquit וממי ירשיע ויסטור פנים וממי ישורנו ועל גוי ועל אדם יחדר, שהרי הכל בו, וכ כתוב (איוב ז) וכ כתוב (איוב ז) וזה עשי. ומשום מה אמר לו מה עשי. ומשום מה כתוב וירצחו מן הבור וגוי.

מה זה וירצחו מן הבור וגוי? (איוב לו) יעתר עתר אל אלה וירצחו. בגורנא דא וירצחו מן הבור, ולכתר ויבא אל פרעה. דבר אחר

הא חזי, מה כתיב, ויבא ישראל מצרים ויעקב גר בארץ חם, פיו דכתיב ויבא ישראל מצרים, לא ידענא דיעקב גר בארץ חם, אמאי אצטראיך דא. אלא ויבא ישראל מצרים, דא קדשא בריך הוא. ויעקב גר בארץ חם, דא יעקב, דהא בגיניה דיעקב ובנוי, אתה שכינתא למצרים. וקדשא בריך הוא גלגל גלגולין, (דף קכח ע"א) ואחת ליה ליוסף בקדמייה. דבזוכותיה אתקיים ברית בהדריה, ושלטיה על כל ארעה.

מה כתיב, שלח מלך ויתירחו מושל עמים ויפתחהו. רבינו שמעון אמר, כתיב, (תהלים קמ"ה) כי מתייר אסורים וגוי, (הא) ויהכא כתיב, שלח מלך ויתירחו, אמאי מושל עמים ויפתחהו. אלא, שלח מלך, דא קדשא בריך הוא. מושל עמים, דא קדשא בריך הוא. שלח מלך, מלך עלאה שלח ויתירחו, ומאן אייהו דשלח ליה, דא מלך הגואל, דאייהו מושל עמים, דאייהו מושל על תפתאי. וכלא מעם קדשא בריך הוא אייהו.

וירצחו חסר וא"ו, וממן אייהו, דא קדשא בריך הוא. בגין דהא לית מאן דאסיר ופתח, בר קדשא בריך הוא, דכתיב, (איוב יב) יסגר על איש ולא יפתח. וכ כתיב, (איוב לו) והוא ישquit וממי ירשיע ויסטור פנים וממי ישורנו ועל גוי ועל אדם יחדר, דהא כלל באיה. וכ כתיב, (איוב ז) וכמצביה עבר במלח שמייא ודיירי ארעה ולא איתי די ימחי בידיה ויאמר ליה מה עבדת. ובגין לך כתיב, וירצחו מן הבור וגוי.

מאי וירצחו. כמה דאת אמר, (איוב לו) יעתר אל אלה וירצחו. בגורנא דא וירצחו מן הבור, ולכתר ויבא אל פרעה. דבר אחר